

Slobodna Dalmacija, 20.12.2003.

**(NE)RAD NEDJELJOM Fra Božo VULETA ODGOVARA KRITIČARIMA
I UKAZUJE NA NOVU INICIJATIVU**

Za neradnu nedjelju i u Europskoj uniji

Na sastanku u Beču sindikati trgovine Hrvatske, Slovenije, Austrije, Njemačke, Češke, Slovačke i Mađarske zaključili su da se uputi prijedlog Europskoj uniji kako bi se Ustavom EU-a nedjelja odredila kao dan tjednog odmora

piše Ivan UGRIN

Visoki predstavnik MMF-a, Hans Flickenschild, uputio je poziv Vladi RH da "odustane od provedbe" zakona kojim se regulira rad trgovina nedjeljom, nazivajući taj zakon korakom unatrag za Hrvatsku. Fra Božu Vuletu, ravnatelja Franjevačkog instituta za kulturu mira iz Splita, koji je uz Hrvatski Caritas najviše učinio za donošenje rečenoga zakona, pitali smo kako komentira Flickenschildovu izjavu?

- Neprimjerenost i nelogičnost njegove izjave jezgrovito je izrazio kardinal Josip Bozanić, kazavši da bi želio da se predstavnik MMF-a više založi za demokraciju, zaštitu osnovnih ljudskih prava i poštovanje prava onih koji su iskorištavani nego za interese krupnog kapitala. Napretka u demokraciji nema bez poštovanja zakona koje donosi suverena pravna država. Država sa svojim zakonima mora biti u službi čovjeku, a ne kapitalu - kaže kardinal Bozanić.

Pritisak globalista

U donošenju zakona kojim se ograničuje rad trgovina nedjeljom, Hrvatska je država postupila odgovorno: prepoznala je kršenje ljudskih prava u tom segmentu gospodarstva i poštovala volju većine svojih građana koja se očitovala i u peticiji koju su pokrenuli Hrvatski Caritas i Franjevački institut za kulturu mira prikupivši više od 300.000 potpisa. Kardinal Bozanić nije usamljen u svojoj kritici. Kritiku su uputili Nezavisni hrvatski sindikati, pripisujući reakciji MMF-a zastupanje interesa krupnog kapitala. Sindikat trgovine izražava nadu da će nova vlada potvrditi MMF-u da je suverena država. Hrvatski Caritas i Franjevački institut za kulturu mira, u svojoj su izjavi, podsjećajući na dugotrajni proces pripreme i uključenost brojnih socijalnih partnera te legitimnost procedure donošenja zakona, izjavu gosp. Flickenschilda nazvali diktatom.

Postoji li prema Vašem mišljenju dublja pozadina sporne izjave?

- Možda izjava Hansa Flickenschilda u našem iskustvu, na relativno nevažnom i malom pitanju, naznačuje opasnosti namjera globalista predvođenih MMF-om i Svjetskom bankom koje razotkriva američki publicist Gregory Palast. Podatke koje on iznosi dobio je od Joesa Stiglitz, otpuštenoga glavnog ekonomista Svjetske banke, dobitnika Nobelove nagrade za ekonomiju. On govori o tajnom planu spomenutih svjetskih moćnika, potkrepljujući to dokumentima, čije ostvarivanje za običnog čovjeka može imati zastrašujuće posljedice. On taj plan naziva imperijalnim gospodarskim ratom koji dovodi najprije do razaranja nacionalnih

ekonomija, a potom i do uništenja cijelog niza država. Kao najočitiji primjer navodi Argentinu. Opisujući način djelovanja spomenutih institucija kaže da bi se proces privatizacije koji oni promiču širom svijeta mogao nazvati procesom "korumpizacije". U tim procesima praktično se suspendiraju konvencije UN-a o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima.

Spomenuli ste reakcije kardinala Bozanića i sindikata. S iznimkom Zlatka Tomčića, naši političari šute. Zbog čega?

- Mislim da imamo razloga za posve pozitivno tumačenje te šutnje. Naši su političari donijeli zakon. Zakon će, snagom njihove odredbe, stupiti na snagu 1. siječnja 2004. Jedinice lokalne samouprave vrše potrebne pripreme za njegovo provođenje. No, ako ozbiljno uzmemo u obzir tvrdnje spomenutog američkog publicista, onda nam njihova šutnja može pobuditi brojna pitanja, a i zabrinutost. No, odgovor će možda doći sam po sebi.

Što će poduzeti Franjevački institut i Hrvatski Caritas, kao organizatori peticije za donošenje zakona, ako dođe u pitanje provođenje tog zakona jer su veliki trgovački lanci podnijeli tužbu Ustavnom sudu?

- Vjerujemo da će naš Ustavni sud potvrditi da je Ustav u službi čovjeka, a ne kapitala. Ali ako se zakon u bilo kojoj od svojih stavki pokaže neustavnim, to će biti prigoda i razlog da se on samo usavrši, to jest da još više bude u službi čovjeka. Ako procijenimo da je pritom potrebna i naša pomoć kao organizacija civilnog sektora, učinit ćemo sve što bude u našoj moći.

Može li se dogoditi dokidanje ovog zakona?

- Ne. Predsjednik Ustavnog suda Petar Klarić je nedavno izjavio da Ustavni sud do 1. siječnja 2004. neće dati ocjenu ustavnosti i zakonitosti izmjena i dopuna Zakona o trgovini. To znači da se zakon mora početi primjenjivati. Inače sam sklon vjerovati da se kao suverena država nećemo ponašati kao "podređeni poslušnici", već ćemo međusobno i s ustanovama međunarodne zajednice komunicirati suodgovorno i kao ravnopravni sugovornici, kako je kardinal Bozanić poručio novoj hrvatskoj vlasti. Svakako, poštovati nam je naše zakone dok se oni na legalan i legitiman način ne promijene. Istaknuo bih ovdje inicijativu sindikata trgovine iz Hrvatske, Slovenije, Austrije, Njemačke, Češke, Slovačke i Mađarske, sa sastanka u Beču, 11. prosinca ove godine, da se uputi prijedlog Europskoj uniji kako bi se ustavom EU-a nedjelja odredila kao dan tjednog odmora u cijeloj Europi, kako je to predviđeno međunarodnim konvencijama i ustavima i zakonima pojedinih zemalja. Svaki prijeko potrebn rad nedjeljom plaćao bi se puno više, čak i do 250 posto.

Kakve su reakcije s "terena"?

- Već je peticija pokazala pozitivne reakcije. Istraživanja su potvrdila apsolutnu potporu građana našoj inicijativi, a time i zakonu. No, kad bi se usudili progovoriti oni koji su izravno pogođeni dosadašnjom praksom, reakcije bi dosegle ne samo naše uši već i srce. Bezbroj je primjera grubog izrabljivanja ljudi, ali oni u strahu šute. Imamo pouzdane podatke da poneki poslodavci izričito kažu svojim radnicima: "Da vam nije palo na pamet tražiti neka svoja

prava!" Čudim se da naši novinari ne ulože malo više maštovitosti i truda da izvuku te ljude iz "rupa straha" pred svojim poslodavcima.

Zaštita radničkih prava

Što je bila osnovna intencija peticije i je li ona u javnosti ispravno shvaćena?

- Solidarnost s izrabljivanima. Zaštita radničkih prava. Suprotstavljanje osjećaju bespomoćnosti. Učiti ljude služiti se demokratskim sredstvima u zalaganju za ostvarivanje svojih prava i prava drugih u društvu. Oni koji su izravno pogođeni blagoslivlju našu inicijativu. Oni koji trpe slične nepravde u drugim segmentima gospodarskog i društvenog života, ovu našu inicijativu vide kao pilot projekt i nadaju se njezinim pozitivnim učincima i za njih. Ima zacijelo i određeni broj onih koji iz vlastite komocije ne mare za probleme drugih i ovim se zakonom osjećaju zakinutima.

Kakva bi iz ove Vaše kampanje bila poruka za blagdan Božića?

- Božić je blagdan Božjeg utjelovljenja. Bog nam ne šalje poruke, već sam ulazi u naš život. Otvorimo sva svoja osjetila za potrebe drugih. Učinimo za druge ono što bismo željeli da drugi učine za nas. Sreća i ljubav ne troše se, već se množe u davanju. Solidarna blizina bližnjemu kao što je Bog postao nama blizak.